

Åtgärder för att förebygga självmord

I Stockholmsregionen begår årligen omkring 300 personer självmord och ännu fler gör ett självmordsförsök. De senaste åren kan en ökning av antalet självmord märkas i åldersgruppen 25-44 år. Det finns en myt om att det är svårt att förhindra självmord, att det inte går att stoppa den som bestämt sig, men det är fel. Det finns mycket som kan få personen på andra tankar.

Förutom den tragedi som varje självmord innebär är det också en stor kostnad för samhället att inte arbeta tillräckligt mycket med suicidprevention. Enligt Räddningsverket (nuvarande MSB; Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap) motiverar varje räddat liv en satsning motsvarande 19 miljoner kronor.

För anhöriga till personer som har begått självmord finns också en kraftigt förhöjd självmordsrisk. De närmast anhöriga (föräldrar, barn och syskon) bör alltid erbjudas samtalsstöd av psykolog eller kurator under en period, för att få hjälp att bearbeta det som hänt, minska risken för psykisk ohälsa och för att minska risken för självmord och självmordsförsök. Även hos dem som har försökt begå självmord finns en fortsatt kraftigt förhöjd självmordsrisk.

I Storbritannien har personer som försökt ta sitt liv fått fyra hembesök av en psykolog, med minskat antal självmord som följd, jämfört med en kontrollgrupp. De som försökt ta sitt liv har ofta stort behov av psykologstöd. Men långt ifrån alla dessa personer orkar kontakta vården och risken för att de gör ett nytt försök är kraftigt förhöjd. Att samhället därför identifierar dessa och ger dem omedelbar hjälp borde vara en självklarhet. Alla personer som försökt begå självmord bör garanteras uppföljande samtal av psykolog. Förutom att förebygga nya självmordsförsök är ett viktigt syfte att tillvarata kunskaper som kan leda till behandlingsmodeller som förebygger självmordsförsök och självmord.

Tyresö kommun bör starta samarbete med Stockholms Läns Landsting och andra intresserade kommuner i länet, kanske inom ramen för KSL, för att minska utsattheten hos anhöriga till personer som har tagit sitt liv och hos dem som försökt begå självmord. Det finns flera exempel på verksamheter som berör både kommun och landsting, där de två huvudmännen gemensamt tar ansvar för utsatta grupper; t.ex. verksamheten med sprutbyte som nu startas upp. Mycket talar för att liv skulle räddas med ett systematiskt förebyggande arbete riktat mot de två grupper som denna motion berör.

En naturlig följd av arbetet med att tala med anhöriga till dem som har tagit sitt liv vore att utvärdera hur berörda myndigheter har agerat i varje enskilt fall. Det skulle ge en värdefull kunskapsbank, som borde kunna utmynna i förslag om hur samarbetet mellan Tyresö kommun, Stockholms Läns Landsting och staten kan förbättras, för att minska antalet självmord och självmordsförsök.

Vi föreslår att fullmäktige beslutar:

att en framställan ska göras till Stockholms Läns Landsting om att samarbeta med Tyresö kommun m.fl. intresserade kommuner, där insatser ska erbjudas de grupper som berörs i motionen, det vill säga de närmast anhöriga till personer som har tagit sitt liv ska erbjudas en serie stödsamtal samt att personer som försökt begå självmord ska erbjudas samtalsstöd hos psykolog,

att det, inom ramen för arbetet i detta samarbete, fortlöpande ska tas fram förslag på hur berörda myndigheters arbete kan förbättras, för att minska antalet självmord och självmordsförsök.

Tyresö den 4 november 2013

Peter Bylund

Marie Åkesdotter

Peter Söderlund

Lilian Nylinder